

Overal taal!

Functioneel lezen en schrijven voor alfacursisten

Docentenhandleiding

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	<i>Doelgroep</i>	4
1.2	<i>Doel</i>	4
1.3	<i>Opbouw</i>	4
1.4	<i>Iconen</i>	4
1.5	<i>Volgorde</i>	5
1.6	<i>Streefdoelen Raamwerk Alfabetisering NT2 (Cito, 2008)</i>	5
1.7	<i>Maatwerk</i>	9
2	Algemene aanwijzingen	9
2.1	<i>Inzet in de les</i>	9
2.2	<i>Wat cursisten moeten begrijpen voor ze beginnen</i>	10
2.3	<i>Opdrachten introduceren</i>	10
3	Aanwijzingen per opdracht	12

1. Inleiding

1.1 Doelgroep

De doelgroep voor deze methode bestaat uit alfabetiseringscursisten. De opdrachten kunnen in klassen met de drie verschillende alfa-niveaus worden ingezet, A, B en C. De opdrachten zijn getest in verscheidene alfaklassen, met een brede diversiteit aan cursisten. In principe kunnen de opdrachten op drie verschillende niveaus tegelijkertijd worden gemaakt in de klas. Alfa A, B en C cursisten kunnen dan met hun eigen opdracht aan de slag. Voor het zelfstandig werken aan de opdrachten geldt echter wel een bepaald instapniveau wat betreft technisch lezen en schrijven. De cursist dient in ieder geval MKM-woorden zelfstandig te kunnen lezen. Daarnaast moeten de cursisten in ieder geval halverwege het alfa A-traject zijn. De cursist moet korte zinnen kunnen lezen, zonder mondelinge ondersteuning van de docent. Mocht dit niet het geval zijn, dan kunnen de opdrachten ook op een andere manier worden ingezet, zie 2.1 Inzet in de les.

Naast de alfabetiseringsdoelgroep kunnen de opdrachten die bedoeld zijn voor alfa C cursisten ook worden ingezet in de A0-A1-klassen voor de inburgering. Ook in deze klassen zijn de opdrachten getest en zijn ze geschikt bevonden.

1.2 Doel

Het doel van deze leergang is het bekend maken van de cursisten met veel voorkomende tekstsoorten in het dagelijks leven. Door middel van het oefenen met functioneel lezen en schrijven kan deze leergang bijdragen aan het vergroten van de zelfredzaamheid van de cursisten.

1.3 Opbouw

Deze leergang is opgebouwd uit drie verschillende boekjes met opdrachten op een van de alfabetiseringsniveaus: A, B en C. Alle drie de boekjes bevatten dezelfde opdrachten, maar de opdrachten verschillen van elkaar in moeilijkheidsgraad. Zo bestaat het schrijven in de alfa A-opdrachten bijna alleen uit overschrijfopdrachten, waar bij alfa C veel meer vrije(re) productie vereist is. Binnen iedere opdracht zijn er verschillende teksten: inleidende verhalen en semi-authentieke teksten. De inleidende teksten staan in grijze blokken. De nieuwe/belangrijke/verklarende woorden zijn blauw gearceerd en voorzien van een afbeelding. De semi-authentieke teksten hoeven niet volledig begrepen en gelezen te worden. Uit deze teksten moet de benodigde informatie kunnen worden gehaald.

1.4 Iconen

In deze leergang worden iconen gebruikt in combinatie met woorden als 'omcirkel', 'onderstreep', etc. Het is erg belangrijk dat de cursisten hiermee uit de voeten kunnen voordat ze aan de opdrachten beginnen. Het is van belang deze concepten eerst uitvoerig te introduceren en ze daarna te laten oefenen met het oefenblad. Introduceer de concepten in combinatie met de iconen door middel van het bijgeleverde projecteermateriaal. Laat de iconen op het bord zien en laat de cursisten er vooral ook zelf mee oefenen. Hieronder staan de vertalingen van de concepten in veel voorkomende eerste talen van alfa-cursisten.

Alfa A

Opdracht	Streefdoel										
	1. Ziet of een brief aan hem of haar geadresseerd is.	2. Kan reclame van geadresseerde correspondentie onderscheiden.	3. Herkent veelvoorkomende tekstsoorten en weet waarvoor ze dienen en hoe ermee te handelen.	4. Kan informatie over tijd, datum en / of prijs aanwijzen in een tekst.	5. Begrijpt veelvoorkomende borden in publieke ruimtes.	6. Kan eenvoudige schema's lezen. Kan een horizontale en een verticale kolom combineren.	7. Leest een speciaal voor dit niveau geschreven tekst.	8. Kan eenvoudige instructies op voeding of medicijnen herkennen.	9. Kan eigen naam schrijven.	10. Kan adresgegevens op de juiste manier van een voorbeeld overschrijven op een brief of kaart.	11. Schrijft nummers en data, eigen naam, adres, postcode en woonplaats. Kan nog een voorbeeld nodig hebben.
1			X		X	X	X				
2			X	X			X				
3			X	X	X	X	X				
4	X	X	X				X				
5			X	X		X	X				
6	X		X	X			X		X		X
7			X	X			X				
8			X	X		X	X				
9			X	X			X				
10			X	X		X	X				
11			X	X			X				X
12			X				X	X			
13			X	X			X				
14			X	X		X	X	X			
15			X	X			X		X		
16			X				X	X			
17			X	X		X	X				
18			X	X			X				
19			X		X		X				
20			X	X			X				X
21			X				X		X	X	X
22			X	X			X				
23			X	X			X				
24			X				X				
25			X	X			X				
26					X		X				
27			X			X	X				
28			X	X			X		X		X

Aanwijzingen per opdracht

1 In de supermarkt

Streefdoelen

A3	A5	A6	A7		
B4	B5	B6	B7	B8	B9
C3	C4	C5	C6		

Doel

Cursisten herkennen bordes en aanwijzingen in de supermarkt en weten hoe ze deze moeten interpreteren.

Onderwerp introduceren

Cursisten hebben waarschijnlijk al veel voorkennis over de supermarkt. Activeer deze kennis, bijvoorbeeld door middel van afbeeldingen. Besteed zo nodig aandacht aan het lezen van een tabel (nodig voor het lezen van een de openingstijden).

Struikelwoorden voor deze opdracht kunnen zijn:

- boodschappen
- supermarkt
- open
- betalen
- gesloten (B en C)
- contant (C)

Vraagwoorden:

- hoe
- hoe laat, hoe oud (B en C)
- waar
- wat
- wanneer
- welke (C)

Afsluiting

Verschillende aspecten van de supermarkt zijn in deze opdracht naar voren gekomen, zoals het lezen van openingstijden en het verschil tussen contant betalen en pinnen. Stel de groep begripsvragen om te controleren of dit wordt begrepen.

Huiswerk

Laat cursisten zelf foto's maken van bordjes of posters in de supermarkt. In de volgende les kunnen deze teksten worden besproken.